

06.03.2019

МОН починає експеримент із захисту докторів філософії в разових вчених радах – Уряд прийняв необхідну постанову

Найближчим часом в Україні почнеться експеримент з атестації докторів філософії, які навчалися за новими PhD-програмами, через разові вчені ради. Відповідну постанову, що визначає порядок такої атестації, прийняв під час засідання Кабінет Міністрів України 6 березня 2019 р. ([Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України](#)).

Цей експеримент МОН планує проводити до 31 грудня 2020 р. Передусім разові вчені ради відрізнятимуться від постійно діючих тим, що створюватимуться безпосередньо для розгляду конкретної роботи. Попри те, що у них входить менша кількість науковців, очікується, що їхня робота буде ефективнішою, оскільки усі члени одноразової вченої ради муситимуть бути спеціалістами з теми, яка захищається.

«За законом нормативно-правову базу для захисту докторів філософії має розробити Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Зараз воно тільки починає свою роботу і потребує на це певного часу. Однак ми розуміємо, що вже є ті люди, які готові захищати дисертації за новими PhD-програмами, і вони не повинні чекати весь цей час. Саме тому ми починаємо експеримент, що передбачає створення разових вчених рад для атестації докторів філософії. У постанову Уряду ми заклали його проведення до кінця наступного року – цього часу Агентству має вистачити, щоб, зокрема, підготувати та впровадити новий порядок присудження наукових ступенів. Якщо цей порядок буде раніше, то й експеримент ми зможемо припинити достроково», – пояснила Міністр освіти і науки Л. Гриневич.

Вона додала, що експеримент також допоможе перевірити спроможність системи атестації працювати в режимі разових захистів дисертацій. Після його закінчення МОН підготує відповідний звіт та передасть до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

У затвердженому Урядом порядку визначено, як утворюється та працює разова вчена рада, порядок подання документів, вимоги до здобувачів ступеня доктора філософії, скасування рішення ради та розгляд апеляцій. Особливу увагу в документі приділили питанням дотримання принципів академічної доброчесності під час виконання та захисту дисертацій.

Щоб створити разову вчену раду, виш або наукова установа мають подати відповідне клопотання до МОН. Міністерство приймає рішення протягом місяця, і, в разі створення ради, здійснює контроль за її діяльністю.

Разова спеціалізована вчена рада складається з 5 осіб – голови, двох рецензентів і двох опонентів. Їх кваліфікація та сфера наукової діяльності мають відповідати тематиці дисертаційного дослідження здобувача ступеня доктора філософії. Зокрема, за останні 5 років вони повинні мати за науковим напрямом дисертації не менше 3 наукових публікацій (з них щонайменше 1 у виданнях, проіндексованих у Scopus та/або Web of Science Core Collection).

Рішення разової ради затверджує Атестаційна колегія МОН. Здобувачі ступеня доктора філософії, які взяли участь в експерименті, одержують дипломи доктора філософії державного зразка.

Довідково: Ступінь «доктор філософії» був запроваджений ЗУ «Про вищу освіти» 2014 р. Це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.